

UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration Mission
in Kosovo

NATIONS UNIES
Mission d'Administration
Intérimaire des Nations Unies
au Kosovo

UNMIK

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

ZAKON Br. 2003 / 10

ZAKON O VESTACKIM ĐUBRIVIMA

Skupština Kosova

Bazirajući se na Uredbu UNMIK-a br. 2001/9 od 15.maja 2001.godine za Ustavni okvir o privremenoj samoupravi na Kosovu, članovi 9.1. 26 (a) i 5.1 (j).

U cilju Uspostavljanja pravila zaštite proizvođača i potrošača veštačkih đubriva i regulativnog sistema đubriva na Kosovu za zaštitu potrošača veštačkih đubriva,

Donosi sledeći zakon:

Poglavlje I – Opste odredbe

Član 1
Definicije

U ovom Zakonu :

1. **Analitičar** je lice koji je imenovano ili određeno u skladu sa članom 6.
2. **Veštačko Đubrivo** je organska ili neorganska supstanca koja sadrži jedno ili više hranljivih materija biljaka, koja je namenjena za bilje koja podstiče negovanje biljaka i njihovu produktivnost.
3. **Inspektor** je lice naimenovano ili određeno u skladu sa članom 6.

4. **Etiketa** je vidljivi pisani, štampani ili grafički prikazani sadržaj u paketu, ili uputstvo koja se prilaže veštačkim đubrivima.
5. **Zakon o veštačkim đubrivima** je pravni akt koji reguliše proizvodnju, izvoz, upotrebu i trgovinu veštačkim đubrivima na Kosovu
6. **Ministar** prema ovom zakonu je Ministar MPŠRR
7. **MPSRR** je Ministarstvo Poljoprivrede, Sumarstva i Ruralnog Razvoja
8. **Regulativna služba za veštačka đubriva** je telo, naimenovano od Ministarstva i zaduženo za sprovođenje i kontrolu sprovođenja ovog Zakona.
9. **Administrator Regulativne službe za veštačka đubriva** znači lice koji je određeno od Ministarstva da upravlja Regulativnom službom za veštačka đubriva.
10. **Bord** je Savetodavno Telo za veštačka đubriva kao što je navedeno ovim Zakonom.
11. **Lice** je svaki fizički ili pravni entitet
12. **Registracija** je akt prihvatanja jedne osobe za prodavca ili proizvođača veštačkih đubriva na Kosovu.
13. **Registrovan** je lice koje je dobilo potvrdu o registraciji u skladu sa Zakonom.
14. **Prodaja** obuhvata , ponudu, stavljanje na prodaju, prodaju, ,distribuiranje ili držanje u posed za prodaju ili promet.
15. **Prekršaj** znači ugrozavanje odredaba ovog Zakona .

Član 2 **Cilj**

- 2.1. Cilj ovog Zakona je kontinuirano obezbeđenje kvaliteta veštačkih đubriva na Kosovu.

Član 3 **Organizacija**

- 3.1. Ministarstvo će utvrditi strukturu i organizaciju Regulativne službe za veštačka đubriva.
- 3.2. Ministarstvo će utvrditi strukturu i organizaciju Savetodavnog Borda za veštačka đubriva koji će dati preporuke Regulativnoj službi za veštačka đubriva o pitanjima vezana za ovaj zakon.

Član 4 Registracija

- 4.1. Svako lice, obuhvatajući proizvođače, uvoznike ili trgovce, koji žele da prodaju ili nude veštačka đubriva za prodaju na Kosovo učini će to u skladu sa ciljevima i uslovima navedenih u certifikati registracije.
- 4.2. Zahtev za registracioni sertifikat obuhvata :
 - a) ime i adresu registrovanog
 - b) ime i adresu svakog prometnog punkta registrovanog na Kosovu.
- 4.3. Uz zahtev za sertifikat registracije prilaze se propisana taksa. Zahtev se predaje na obrascu kojeg izdaje Regulativna služba za veštačka đubriva.
- 4.4. Svaki izdati sertifikat, ukoliko nije ukinut ili poništen, bi će puno važna najviše tri godine, računajući od dana registracije s mogućnošću obnavljanja uz naplatu takse za registraciju.
- 4.5. Registraciona taksa će se odrediti posebnom administrativnom uputstvom od Vlade.
- 4.6. Registrovano lice će pismeno obavestiti Regulativnu službu za veštačka đubriva o dodatnim punktovima prometa osnovanih tokom perioda kojeg pokriva sertifikat o registraciji.
- 4.7. Regulativna služba za veštačka đubriva izdat će sertifikat registracije u roku od 30 dana od dana prijema zahteva, svakom licu koje konkuriše.

Certifikat o registraciji se neće izdati licima:.

 - (a) Ukoliko je raniji sertifikat o registracije pod privremenom suspenzijom.
 - (b) Ako je lice kaznjeno za prekršaj po ovom zakonu u periodu od tri prethodne godine od dana predaje zahteva.
 - (c) .Ako uz zahtev ne prilozi taksu o registraciju
 - (d) Ukoliko zahtev po bilo kom osnovu nije kompletiran.
- 4.8. Ukoliko Regulativna služba za veštačka đubriva ne izda sertifikat o registraciji u predviđenom roku a podnosioc zahteva je priložio validnu dokumentaciju, koji ukazuju da je dotičan zahtev predat Regulativnoj službi za veštačka đubriva, podnosioc zahteva može započeti prodaju veštačkog đubriva dok očekuje odgovor od Regulativne službe za veštačka đubriva.

- 4.9. Regulatorna služba za veštačka đubriva će u roku od 30 dana, pismeno obavestiti podnosioca zahteva o razlozima neizdavanja sertifikata o registracije navedenih u tacku 7 ovog člana. Neizdavanje odgovora u propisanom roku , smatra se dozvolom za početak prodaje sve dok se čeka odgovor.
- 4.10 .Regulatorna služba za veštačka đubriva, u vreme kada izdaje sertifikat registracije nudi će registrovanom licu jedan primerak ovog zakona

Član 5

Kvalitet i štetni sastojci

- 5.1. Zabranjuje se proizvodnja, uvoz, repaketiranje, stavljanje u promet ili upotreba svakog veštačkog đubriva koji ne odgovara kvalitetu i drugim uslovima po određenim standardima:
- a) ne sadrzi dovoljne aktivne hranjive sastojke
 - b) sadrži štetne sastojke (zagađivači životne sredine kao što su teški metali i radionukleidi) ili ima štetna svojstva po rast bilja i pri upotrebi prema priloženom uputstvu.

Poglavlje II-Sprovedjenje

Član 6

Inspektori i analitičari, Naimenovanja

- 6.1. Inspektori i analitičari koji nadziru sprovođenje ovog zakona biće imenovani od Ministarstva u skladu sa uslovima propisanih administrativnim uputstvom.

Član 7

Nadležnosti inspektora

- 7.1. Inspektor uvek može :
- (a) da ulazi u bilo koje mesto u koje osnovano sumnja da ima artikala koji podležu ovom zakonu.
 - (b) Otvara bilo koje pakovanje nadjeno na mestu za koje opravdano sumnja da sadrži takav artikal.
 - (c).Ispita artikal i uzima uzorke od njega.

7.2. Asistencija inspektorima

Vlasnik ili odgovorno lice bilo kog mesta navedenog pod tačkom 1 ovog člana, i bilo koje lice koje se zatiče na tom mestu pružit će zatraženu pomoć inspektoru u obavljanju njegovih dužnosti i funkcija u skladu s ovim zakonom, i ustupit će inspektoru sve informacije koje on opravdano može tražiti oslanjajući se na ovaj zakon.

Član 8 **Ometanje inspektora**

- 8.1. Zabranjuje se ometanje inspektora u vršenju dužnosti ili funkcija predviđenih ovim zakonom.
- 8.2. Zabranjuje se davanje lažnih izjava, verbalno odnosno pismeno stavljanje u zabludu inspektora ili neko drugo službeno lice u obavljanju dužnosti i funkcija u skladu s ovim zakonom.

Član 9 **Nalozi "Zabrana prodaje"**

- 9.1. Kada inspektor nađe da je određena količina veštačkog đubriva ponudjena ili je izložena za prodaju protivno odredbi ovog zakona, on će za vlasnika odnosno posednika pomenutog đubriva izdati i sprovesti pismeni nalog "zabrana prodaje, korišćenja, ili premeštaja" i držace ga na određenom mestu do 8 dana.
- 9.2. Inspektor će povući zabranu za veštačko đubrivo kada se ispune zahtevi ovog zakona kao i nakon uplate celog iznosa troškova u vezi povlačenja zabrane.

Član 10 **Konfiskacija, Kažnjavanje (Proглаšenje neupotrebljivim) i Prodaja**

- 10.1. Kontingent veštačkog đubriva koji nije u skladu sa ovim zakonom, bit će predmet konfiskacije na osnovu odluke inspektora. Ukoliko inspektor utvrdi da predmetno đubrivo ne odgovara zakonom predviđenim standardima, da je veštačko đubrivo neupotrebljivo, isto će se uništiti shodno i u skladu sa primenljivim zakonodavstvom na Kosovu. Pre unistenja veštačkog đubriva, nezadovoljna stranka može uložiti žalbu protiv odluke inspektora o unistenju veštačkog đubriva, Ministru u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

Nezadovoljna stranka može inicirati administrativni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana prijema odluke. Zalba ne odlaze izvršenje pravosnažne odluke.

Poglavlje III – Prestupi i kazne

Član 11 Prestupi

- 11.1. Regulativna služba za veštačka đubriva, pri ponovljenom prekršaju, nakon saslušanja prijavljenog registrovanog lica u postupku rasprave, može odbiti, ukinuti ili poništiti sertifikat registracije. Nakon gubitka prava na sertifikat registracije, predmetno lice ima pravo žalbe nadležnom organu.
- 11.2. Prestup je, za svako lice, koja prodaje ili nudi za prodaju veštačko đubrivo koje ne ispunjava uslove ovog zakona.
- 11.3. Kada inspektor konfiskuje određenu količinu veštačkog đubriva on će odmah, izdati odluku ili obaveštenje na osnovu koje on treba na ambalažu te količine materijala staviti etiketu upozorenje za zabranu prodaje.
- 11.4. Količinu veštačkog đubriva za koje je izdata odluka ili obaveštenje o zabrani, čuvaće lice pod čijom je kontrolom taj materijal i neće se pustiti u promet ili premestati osim ako se postupa po posebnim uputstvima Regulativne službe za veštačka đubriva, čekajući odluku u skladu sa ovim zakonom. Licu, pod čijom je kontrolom taj konfiskovani materijal, neće biti sprečeno da istog verifikuje ili da u prisustvu nadležnog lica Regulativne službe za veštačka đubriva, uzima odgovarajući uzorak za analizu.
- 11.5. Po zahtevu lica koji drži pod kontrolom konfiskovano veštačko đubrivo, pre uzimanja uzorka od nekog inspektora, uzeti uzorak će se podeliti na približno jednake delove, od kojih će se jedan overen i zapečaćen predati licu koji drži konfiskovano veštačko đubrivo pod kontrolom a drugi deo se zadržava u Regulativnu službu za veštačka đubriva radi analiza.
- 11.6. Ukoliko analize konfiskovane i zadržane količine izvršene od analiticara, dokazuju da nije prekršen zakon, inspektor će odmah deblokirati konfiskovanu i zadržanu količinu i ukinuće nalog i etiketu zabrane.
- 11.7. Ukoliko se za konfiskovanu i zadržanu količinu potvrđuje prekršaj ovog zakona, Regulativna služba za veštačka đubriva će preduzeti jedno od niže navedenih postupaka:
 - (a) Nastavit će da količinu za veštačkog đubriva zadrži sve dok se ne ispune zahtevi ovoga zakona o ukidanju zabrane
 - (b) Pokrene postupak, po članu 10 ovog zakona.
- 11.8. Lice koje ima kontrolu nad zaplenjenom i zadržanom količinom za koju je utvrđeno da nije u skladu sa zakonom, može se pismeno žaliti na rezultate analiza Regulativne službe

za veštačka đubriva u propisanom roku. Po prijemu takve žalbe, inspektor će dodatni uzorak od navedene količine, poslati na superanalizu. Troškove uzimanja uzoraka i analiza snosiće lice koje traži obnavljanje analiza. Rezultati analiza nakon žalbe su konačni.

Član 12 **Zloupotreba Marke veštačkih đubriva**

- 12.1. Zabranjuje se ponuda za prodaju ili prodaja veštačkog đubriva sa falsifikovanom markom.
- 12.2. Veštačko đubrivo će se smatrati da ima falsifikovanu marku:
- (a) Ukoliko je njegova identifikacija ili etiketa lažna ili zabludjujuća na bilo koji način.
 - (b) Ukoliko je prodato, distribuirano ili nudjeno za prodaju pod imenom drugog veštačkog đubriva.
 - (c) Ukoliko nije identifikovano ili etiketirano kao što je prepisano .

Član 13 **Falsifikovanje**

- 13.1. Zabranjuje se distribucija falsifikovanog proizvoda veštačkog đubriva.
- 13.2. Veštačko đubrivo će se smatrati falsifikovano:
- (a) Ukoliko sadrži štetne sastojke iznad dozvoljene mere i koji je čini štetnim po život biljaka, ljudi i životinja, za vodu i život u vodu ili zemlju, kada se bude koristilo u skladu sa uputstvima upotrebe, ili kada na etiketi nisu data dotična upozorenja ili uputstva upotrebe neophodne za zaštitu života biljaka, ljudi i životinja, zemlje, vode i podvodnog života.
 - (b) Ukoliko sastav korisnih materija manji ili drugačiji od sastava navedenog u njegovoj Identifikacionoj etiketi.
 - (c) Ukoliko sadrži nepoželjno seme biljaka, drugih dodataka ili korova.

Član 14 **Manjak u težini**

- 14.1 Ukoliko se u pakovanje veštačkog đubriva, vlasništvo registrovanog, nadje manjak

u težini veći od jedan posto, to se smatra prekršajem od strane registrovanog.

Član 15 **Kaznene odredbe**

15.1. Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 20.000 Evra kaznjava se lice koje:

- proizvodi, uvozi, repaketira ili stavlja na promet veštačka đubriva koja ne odgovaraju kvalitetu po utvrđenim standardima (član 5)
- bavi proizvodnjom, uvozom, repaketiranjem ili prodajom veštačkog đubriva a za ovo nije registrovan (član 4)
- stavlja na promet veštačko đubrivo u suprotnosti sa sertifikatom.
- prodaje količinu veštačkog đubriva za koje je izdata zabrana za prodaju (član 9)
- prodaje falsifikovani proizvod veštačkog đubriva (član 13).

15.2. Po tački 1 ovog člana, pored kazne, izreći će se i zaštitna mera oduzimanja stečene dobiti isporukom nekvalitetnog veštačkog đubriva, kao i oduzimanje celokupne količine veštačkog đubriva iz uvoza ako ne odgovara propisanom kvalitetu ili sadrži štetne materije.

15.3. Novčanom kaznom u iznosu do 1000 do 15.000 Evra, kaznjava se za prekršaj lice koje:

- stavlja u promet veštačko đubrivo sa falsifikovanim markom (član 12)
- stavlja na promet veštačko đubrivo bez etikete u pakovanju
- uvozi veštačko đubrivo bez uverenja o kvalitetu i porekla (član 12.2/c)
- ometa inspektora u obavljanju službene dužnosti ili daje inspektorima lažnu izjavu (član 8)
- ne pruža inspektorima pomoć u obavljanju službene dužnosti (član 7.2)
- stavlja na promet veštačko đubrivo sa manjakom u težini (član 14)

Član 16 **Ostvareni prihod od taksi**

16.1. Prihodi ostvarene od takse za usluge i kazne na osnovu ovog Zakona, prosledjuju se Ministarstvu za Privredu i Finansije, radi uplate u Konsolidovani Budžet Kosova.

Poglavlje IV- Administrativna uputstva

Član 17 Uputstva

17.1. MPŠRR je nadležno za donošenje administrativnih uputstva i odluka u vezi sa veštačkim đubrivima.

VI Odeljak-Završne odredbe

Član 18 Stavljanje van snage

18.1. Ovaj Zakon ukida svaku odredbu Zakona na snazi za područje veštačkih đubriva koje je u suprotnosti sa njim.

Član 19 Ovlašćenja i dužnosti rezervisana za Specialnog Predstavnik Generalnog Sekretara Ujedinjenih Nacija

Sve funkcije rezervisane za Specialnog Predstavnik Generalnog Sekretara („SPGS,„) po Pravilniku UNMIK-a br.2001/9 o Ustavnom Okviru za Privremenu Samoupravu na Kosovu, privremeno su ostavljene na nadgledanje i usvajanje SPGS.

Član 20 Stupanje na snagu ovog zakona

Ovaj zakon će stupiti na snagu prvog dana nakon usvajanja.

**Zakon Br. 2003 / 10
22 Maja 2003**

Predsednik Skupštine Kosova,

Akademik Nexhat Daci
